

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-128

05.02.2016

Голові Служби безпеки України

ГРИЦАКУ В.С.

Шановний Василю Сергійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит групи народних депутатів (Дзюблика П. В. та інших, всього 8 депутатів), оголошений на засіданні Верховної Ради України 5 лютого 2016 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 17 арк. у 1 прим.

З повагою

В. ГРОЙСМАН

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 01-010/16

" 3 " лютого 2016 р.

Генеральному прокурору України
Шокіну В. М.

Голові Служби безпеки України
Грицаку В. С.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Про розповсюдження на території України інформаційних матеріалів, в яких містяться заклики до вчинення насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України, ненадання належної правової оцінки окремими працівниками правоохоронних органів України фактам розповсюдження відповідних друкованих видань та результатам судово-лінгвістичних експертиз згаданих матеріалів, які можна поставити під сумнів

Шановні Вікторе Миколайовичу та Василю Сергійовичу!

Вимушені звернутися до Вас у зв'язку із подіями, які мали місце в Бердичівській виправній колонії № 70 (далі – БВК № 70) наприкінці 2014 року та реакцією на згадані події з боку окремих працівників органів досудового розслідування.

14.11.2014 року адвокат [REDACTED] (адвокатське посвідчення № [REDACTED]) брала участь у візиті до БВК № 70, як кореспондент інформаційного бюлетеню «Права Людини» у складі комісії в порядку ст. 24 КПК України.

Під час здійснення згаданого візиту до БВК № 70 засуджені показали та передали [REDACTED] газету під назвою «ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЕ ДВИЖЕНИЕ

«НОВОРОССИЯ» № 10 от 04.10.2014 года (надалі – газета), яку, зі слів засуджених, було отримано від адміністрації (оперативних працівників) БВК № 70. На підтвердження наведеного вище надано фото газети та відеозапис, на якому засуджені БВК № 70 заявляють про те, що оперативні працівники не лише розповсюджують газету, але й пропагують невизнане терористичне об'єднання «НОВОРОССИЯ».

Окрім згаданого вище відеозапису, зробленого 14.11.2014 року в БВК № 70, на якому засуджені тримають газету під назвою «ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЕ ДВИЖЕНИЕ «НОВОРОССИЯ» та вигукують з натовпу, хто саме займався її розповсюдженням в колонії, існує низка інших свідчень щодо розповсюдження газети та пропагування невизнаного терористичного об'єднання «НОВОРОССИЯ» на території БВК № 70, зокрема:

- показання свідка [REDACTED], який казав хто і коли з адміністрації БВК № 70 пропонував йому взяти газету для розповсюдження серед засуджених, але він відмовився від такої пропозиції. [REDACTED] повідомив, що 12.11.2014 року відбувався обшук всієї колонії, під час якого працівники шукали залишки газет, які розповсюджувались на території БВК № 70. [REDACTED] передав слідчому один примірник газети «ОБЩЕСТВЕННО – ПОЛИТИЧЕСКОЕ ДВИЖЕНИЕ «ПАРТИЯ НОВОРОССИЯ» № 3 від 11.06.2014 року та чотири примірники газети «ОБЩЕСТВЕННО – ПОЛИТИЧЕСКОЕ ДВИЖЕНИЕ «НОВОРОССИЯ» № 10 від 04.10.2014 року;

- показання свідка [REDACTED] який повідомив, що влітку 2014 року на території барака він бачив газети та чув, що вони з'являлись з оперативної частини. Він зазначив, що повідомив про газету [REDACTED] Щодо можливості передачі газет у посилці [REDACTED] зазначив, що це неможливо здійснити без згоди відповідальних співробітників БВК № 70 ([REDACTED]). Такі ж свідчення дали й інші свідки;

- показання свідка [REDACTED] про те, що приблизно в травні 2014 року [REDACTED] казав «...що ще буде як раніше...» і передав один примірник газети за травень 2014 року [REDACTED] На той момент в кабінеті працівника БВК № 70 знаходилося близько 15-20 примірників зазначеної газети. У жовтні 2014 року [REDACTED] знову передав один примірник газети [REDACTED] який, в свою чергу, надав слідчому дві газети;

- свідок [REDACTED] дав показання, що він бачив на столі [REDACTED] близько 30 примірників газети. Після чого між [REDACTED] та [REDACTED] відбулася розмова, в якій останній погрожував, кажучи «...скоро прийде Путін»;

- свідок [REDACTED] бачив газети в корпусі ДПК, які, зі слів інших засуджених, роздавав [REDACTED] особисто дав [REDACTED] один примірник газети.

Про дані факти адвокат [REDACTED] повідомила до УСБУ в Житомирській області.

Після цього старшим слідчим в ОВС слідчого відділу Управління СБ України в Житомирській області [REDACTED] і розпочате досудове розслідування у кримінальному провадженні № [REDACTED] від 26.11.2014 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 110 КК України (умисні дії, вчинені з метою зміни меж території або державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, а також публічні заклики чи розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення таких дій...).

03.12.2014 року слідчий, з метою з'ясування питання чи містяться у зазначеній газеті публічні заклики до вчинення насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону, у провадженні призначив судово-лінгвістичну експертизу.

Відповідно до висновку від 03.07.2015 року № 17039/14-32 висловлювання, які можна було б тлумачити як публічні заклики до насильницької зміни, повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, в текстах статей наданого на дослідження друкованого видання газети «ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЕ ДВИЖЕНИЕ «НОВОРОССИЯ» № 10 від 04.10.2014 року відсутні.

Відповідно до висновку експерта від 17.08.2015 №601/15-32 у фрагментах текстових матеріалів друкованого видання «НОВОРОССИЯ» № 3 від 11.06.2014 року містяться прямі публічні заклики: вступати в ряди народного ополчення Донбасу, встати на захист своєї Батьківщини, отримати зброю та вступати в ряди ополчення, розпочати боротьбу за «дебандерізацію», надання російській мові статусу державної, до федералізації, захищати підсумки референдуму (зокрема, зі зброєю в руках), а також вигнати «коричневу нечисть з нашої землі».

У той же час, відповідно до зазначеного висновку, висловлювання, які можна було б тлумачити як публічні заклики до насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, публічні заклики до зміни меж території або державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, в текстах газети «Голос народа - голос Республики» № 4 від 15.07.2014 року відсутні.

Необхідно звернути увагу на те, що з метою перевірки версії, що згадані вище газети розповсюджувались на території колонії її адміністрацією, слідством було проведено лише обшуки за місцем проживання [REDACTED], [REDACTED]. Виходячи зі змісту постанови слідство не здійснювало вилучень. Це може свідчити про упередженість та неповноту з боку слідства.

Слідство висунуло свою версію щодо того, яким чином зазначені вище газети потрапили на територію БВК № 70 і там розповсюджувалися. Згідно з нею засудженому [REDACTED], який на той час утримувався в БВК № 70, від його матері, яка мешкає в м. Донецьку, у посилці надійшли газети для побутових потреб.

Але існує низка беззаперечних фактів, які ставлять версію слідства під сумнів. Всі вони містяться в матеріалах кримінального провадження № [REDACTED] від 26.11.2014 року, зокрема у скарзі адвоката [REDACTED] на постанову про закриття кримінального провадження (в порядку ст.ст. 303, 304) та її письмовому поясненні на адресу слідчого судді Корольовського районного суду м. Житомира.

Також слідчим у цій кримінальній справі не з'ясовано яким чином у засуджених, які знаходились у різних бараках, опинились газети, а також не дана оцінка показанням свідків, які зазначали, що ще влітку 2014 року бачили на території БВК № 70 газету «Новоросси́я».

27.08.2015 року старшим слідчим в ОВС слідчого відділу Управління СБ України в Житомирській обла[REDACTED] було винесено постанову про закриття кримінального провадження № [REDACTED] на тих підставах, що відсутній склад злочину, передбачений ст. 110 КК України.

06.09.2015 року до слідчого судді Корольовського районного суду м. Житомира надійшла скарга Литвин А.О. на вищезазначену постанову. У своїй скарзі адвокат Литвин А.О. зазначила, що ця постанова є незаконною, підстави закриття кримінального провадження є надуманими і не відповідають фактичним даним

і матеріалам досудового розслідування. Також вона вказала на низку дій, які мав виконати слідчий згідно з покладеними на нього процесуальними функціями, завданнями і повноваженнями, але не виконав.

Своїм рішенням від 25.12.2015 року у справі № 296/10514/15-к1-кц/296/3162/15 слідчий суддя Корольовського районного суду м. Житомира [REDACTED] ухвалив:

- скаргу [REDACTED] задовольнити;
- скасувати постанову старшого слідчого в ОВС слідчого відділу Управління СБ України в Житомирській області [REDACTED] про закриття кримінального провадження № [REDACTED] від 26 листопада 2014 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 110 КК України;
- кримінальне провадження № [REDACTED] від 26 листопада 2014 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 110 КК України, повернути на досудове розслідування.

Згідно з численними повідомленнями ЗМІ факти потрапляння та розповсюдження на території України друкованих видань, які походять з самопроголошених ДНР та ЛНР і в яких містяться публічні заклики до вчинення насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України, мають непоодинокий характер. Тому слід припустити, що з боку правоохоронних органів таким питанням має приділятися особлива увага. Проте, судячи зі згаданого вище випадку, окремі слідчі, які мають всебічно, об'єктивно і неупереджено здійснювати досудове розслідування кримінальних правопорушень, не виконують всіх необхідних процесуальних дій та відверто нехтують очевидними фактами (доказами), що призводить до неповноти досудового слідства і спрямування слідства невірним шляхом.

Висновки окремих експертів, які проводять судово-лінгвістичну експертизу, також можна поставити під певний сумнів. Оскільки експертиза наданого на дослідження друкованого видання газети «ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЕ ДВИЖЕНИЕ «НОВОРОССИЯ» № 10 від 04.10.2014 року не дала повну відповідь, оскільки відповіді чи є в газеті публічні заклики до зміни меж території або державного кордону України немає. Також виникає логічне запитання: якщо існує інформаційне джерело (періодичне видання) явно антидержавницького, антиукраїнського змісту (спрямування), яке підбурює громадян до насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України, чи може бути один випуск згаданого видання із подібними закликами, а інший без таких? Слід припустити, що навряд чи. Тобто, виходячи з таких суджень, можна припустити, що всі випуски зазначених періодичних видань та їм подібних містять в собі елементи публічних закликів до вчинення насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України.

Щодо організації роботи Державної пенітенціарної служби України, в контексті місць позбавлення волі, також виникає низка питань, найголовніші з яких: яким чином подібні антидержавницькі, антиукраїнські інформаційні матеріали безперешкодно потрапляють в місця позбавлення волі і чому окремі співробітники Державної пенітенціарної служби, замість того, щоб перешкоджати потраплянню і розповсюдженню в місцях позбавлення волі подібних згаданих вище інформаційних матеріалів, займаються їх розповсюдженням та популяризацією. Слід припустити, що такі дії окремих посадових осіб адміністрацій місць позбавлення волі мають всі ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 112 КК України.

Водночас нам стало відомо, що 12.11.2014 року відповідно до Плану проведення загального обшуку у Бердичівській виправній колонії № 70 було проведено обшук.

Зі слів засуджених осіб, обшук проводився в грубій формі, працівники пенітенціарної служби ображали їх, намагалися спровокувати на неправомірні дії. Особисті речі засуджених, продукти харчування, посуд та білизна викидалися з житлових приміщень прямо на підлогу в коридорі.

Окрім цього, нам стало відомо про побиття близько 10 засуджених осіб. Зазначені особи спочатку по одному доставлялися з дільниці посиленого контролю до приміщень штабу, де після нетривалої бесіди з працівниками оперативного відділу установи вони піддавалися побиттю. Зокрема, засуджені зазначили, що працівники установи тримали їх за руки, які були заведені за спину та скуті кайданками, й весь час наносили удари руками та ногами по голові, переважно в області потилиці.

При цьому побиття здійснювалося, з їх слів, за безпосередньої присутності т.в.о. начальника БВП № 70 [REDACTED] його першого заступника [REDACTED] та начальника оперативного відділу установи [REDACTED]. Слід зауважити, що обшук і побиття засуджених відбувалися після згаданих подій, пов'язаних із розповсюдженням на території БВП № 70 газет під назвою «ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЕ ДВИЖЕНИЕ «НОВОРОССИЯ» та «ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЕ ДВИЖЕНИЕ «ПАРТИЯ НОВОРОССИЯ». Тобто, можна припустити, що ці події пов'язані між собою.

На підставі вищенаведеного, керуючись ст.15 Закону України «Про статус народного депутата України», -

ПРОСИМО:

1. Взяти під особистий контроль проведення перевірки наведених у цьому запиті фактів.

2. За результатами перевірки вжити заходів прокурорського реагування з метою активізації проведення досудового слідства у кримінальному провадженні № [REDACTED] від 26 листопада 2014 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 110 КК України.

3. Всебічно проаналізувати всі закриті з тих чи інших причин кримінальні провадження, порушені за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст. 110 КК України, де фігурують інформаційні матеріали антидержавницького, антиукраїнського змісту. Дати правову оцінку досудовим розслідуванням у згаданих кримінальних провадженнях та, у разі необхідності, спрямувати згадані вище інформаційні матеріали на всебічну судово-лінгвістичну експертизу.

Додатки: НА 17 арк.

1. Копія примірника газети «ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЕ ДВИЖЕНИЕ «НОВОРОССИЯ» № 10 від 04.10.2014 року на 8 арк.;

2. Копія постанови про закриття кримінального провадження, внесеного до ЄРДР за № [REDACTED] від 26.11.2014, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 110 КК України від 27.08.2015 року на 5 арк.;

3. Скарга [REDACTED] на постанову про закриття кримінального провадження (в порядку ст.ст. 303, 304) № [REDACTED] від 26.11.2014 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 110 КК України від 06.09.2015 року на 5 арк.;

4. Письмові пояснення [REDACTED] на адресу слідчого судді Корольовського районного суду м. Житомира щодо досудового розслідування у кримінальному

провадженні № [] від 26.11.2014 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 110 КК України від 25.12.2015 року на 6 арк.;

5. Ухвала слідчого судді Корольовського районного суду м. Житомира [] від 25.12.2015 року у справі № 296/10514/15-к1-кс/296/3162/15 на 3 арк.

З повагою

Народні депутати України:

 / Дзюбіна Д.В. 270 /
 / Кравченко О.С. 058 /
 (Мазур О.С. 026)
 (Ріденко О.С. 267)
 (Артемюк О.С. 268)
 (Рєбер О.С. 438)
 (Маркіна О.С. 50)
 (Чорнова Т.М.) 2